

Где нам прође 100 година?

Posted: 1. новембар 2013. in Балкански ратови,

Косово би ослобођено, а српски војници не оскрнавише ниједну богомољу, ни један споменик, не преораше ни једно гробље...

У минулих сто година Србија је имала пет ратова на отаџбинском тлу – четири су јој била наметнута, а онај први, Балкански, за ослобођење Косова и Метохије...ушла је с невиђеним жаром и одушевљењем јер није могла мирно да слуша вапаје српске нејачи под турским јармом.

Све кликће: У бој! У бој!

Београд се претворио у вулкан који хода и нестрпљиво чека заповест да избаци ужарену лаву на турску окупаторску силу, која на југу отаџбине вековима држи српски народ у тамничком ропству.

Цетиње вади сабље из корица и проверава оштрину сечива. Острошка звона позивају на молитву.

Шумадија, она молитвена и увек будна, клечи пред иконом Господа Бога и благодари што ће она, прва, разарати топовима турска утврђења и тако испунити један од Карађорђевих снова...

Истовремено брује звона са острoшких висина и из Саборне цркве у српској престоници – митрополити и владике, међу њима и Владика Николај Велимировић, благосиљају оне који су спремни да се боре и гину за ближње и отачаство...

Сви знају да су давно умукла звона Самодреже, Богородице Љевишке и Високих Дечана, али ће, ако Бог да, ускоро и она загрмети...

Србија је на ногама. И Црна Гора је на ногама. Талас одушевљења из часа у час расте. А како и не би кад **Београд**, на дан мобилизације, шаље **Цетињу** телеграм: „Краљ данас позвао под оружје целокупну убојну силу Србије. Очекујемо глас да је братска Црна Гора солидарна у овим судбоносним тренуцима. Бићемо дубоко захвални ако нас Цетиње једино тим гласом обрадује.“

А Цетиње већ спремно да се лати оружја и похита својој поробљеној браћи у помоћ, жури да одговори братском Београду: „Од јуче сва је Црна Гора на ногама! Своју руку ставила је у руке братске Србије да удружене полете браћи у помоћ. Онамо, намо, за брда она...“ Брдима Црне Горе и њеним светињама, равницама, шумама и пропланцима Србије одјекивала је песма краља **Николе Петровића**:

„Онам, онамо да виђу Призрен,

та то је моје, дома ћу поћ,

старина мила тамо ме зове,

ту једном морам оружан поћ.“

И пођоше оружана браћа својој поробљеној браћи у помоћ. Косовски гнев, који притајен тињаше пет векова, у души српског ратника плану и разбукта се у огроман пожар у коме сагоре највећи део турске балканске армије.

Пред налетом Душанових, Лазаревих и Милошевих потомака падоше Куманово, Скопље, Велес, Прилеп, Битољ, Нови Пазар, Призрен... И српска војска изби на Косово после петстотинадвасеттри године. И паде војска ничице и стаде љубити земљу праотаца својих.

Гласови о ослобођењу Косова и Метохије стизали су у Београд и на Цетиње у таласима, стизали су и у свет.

Записано је да је тада немачки цар Вилхелм Други рекао; „Штета што тај мали српски народ није мој савезник!“

Србија и Црна Гора клицале су команданту Прве армије принцу Александру Карађорђевићу, који је војне вештине изучавао у Петрограду и Москви, клицало се и пуковнику, мало касније војводи, Петру Бојовићу и црногорским батаљонима који својим грудима отворише утамничене капије негдашњег царског Призрена и сложено, као у један глас, запеваше нову песму: „У царски Призрен уђосмо, у наш стари дом, благодарни смо Господу, на часном походу овом...“

А у српску престоницу стигла је и ова подругљива песмица: „Што би дике оде у војнике, што би шкарта оста да се карта!“

Нису само мушке главе јуришале на турска утврђења – било је и жена које су се лаћале пушке или торбице са санитарским материјалом.

Од којих ружа и којих речи исплести венац славе и захвалности племенитој и одважној жени српској, која свог оца, свог мужа, брата, јединца сина испрати на бојно поље цвећем и одушевљењем?

Говорила је да је отаџбина преча од живота! Љубав своју материнску потчинила је љубави према отаџбини. **Знала је да само срећна Српкиња у слободној земљи може да буде срећна мајка.**

Она је приносила на олтар отаџбине и себе и пород свој. Одазивала се без позива да брани родну грудну. Учила како се бомба баца и пушком обара непријатељ рода свог. Ишла на бајонет. Прса у прса! Њена молитва и њена храброст, њена тужбалица и њена песма, њена туга и њена радост допуна су нашим гулама...

Дошао час да на крваво разбојиште мајка Злата Гределевић из села Биоска, под планином Таром, испрати четири сина. Бодри их и саветује: „**Моји синови, моји соколови, ви идете у бој! Слушајте своје старешине, али послушајте и мој савет: туђе не дирајте! С мртвога ништа не узимајте. Рањенику, ма чије војске, помозите да преболи ране – сви су они нечији синови. Кући се не враћајте покуњена чела...**“

Застанимо пред овим саветима. Ослушнимо их поново. Многобројне су њихове поруке и многострука њихова значења. Шта нам то открива ова неписмена сељанка? Открива нам своју јеванђељску душу, а тиме и **праисконску етику српског народа – да се не посегне за туђим и да се помогне сваком у невољи.** Епска је величина њене душе, врхунац свих људских вредности, скуп свих моралних врлина...

Прослављени кучки јунак, медунски Обилић, војвода Марко Миљанов није имао мушког порода, али његова крв није усахнула у жилама његове женске деце. У Милици, кћери његовој, на дан објаве рата Турцима узврела је очева крв и она у поодмаклим годинама похита да се придружи ослободиоцима Косова...

Протерујући Турке са прадедовске земље стигли војници и у Косовску Митровицу. Имају и топле шињеле и јаке цокуле, имају и мањерке и храну, али немају дувана. У једном дворишту приметили лиске дувана – сушио их и повијао поветарац. Замолише домаћина да им прода коју лиску. Домаћин бритвом одсече подужу ниску и не хтеде да чује за понуђену накнаду. Наиђе у том часу друга јединица, па војник, мислећи да им је дозвољено, сам одсече три – четири лиске... Њихов командант пуковник Миливоје Николајевић грмну: „Назад! Зар вам је мало што добисте на поклон, сад хоћете и сами да узимате!“ На то домаћица завапи: „Немој, господине, слава ти, да грдиш ове твоје јунаке! Зар они дају живот за нас, за нашу слободу, а ми да им не дамо оно што је нама Бог дао!“

Затим се окрену војницима: „Узимајте, децо моја, све, за вас је и чувано, за наше браниоце и ослободиоце!“

У штаб пуковника Степе Степановића у Крагујевцу готово силом упаде Милунка Савић и, рапортирајући као добровољац Милун, кратко рече: „Молим за мој ратни распоред!“

Примили су је и нашли распоред. Кући се вратила после шест година са две Карађорђево звезде с мачевима и орденима француске Легије части...

Понављам: и српска војска изби на Косово. После петстотинадвасеттри године. И паде војска ничице и стаде љубити земљу својих праотаца.

Косово је ослобођено! Косово! Један сан, петовековни сан увек будног народа остварен је. И сузе радоснице испунише очи стараце и деце, мајки и сестара, пастира и војсковођа, свештеника и монаха... **Косово је ослобођено!** Само Србин може да оцени значај овог узвика, јер само Срби имају своје Косово. Само су Срби петстотинадвасеттри године из дана у дан у школи, у цркви, у дому и пољу, у радости и жалости, о слави и свадби говорили једни другима о Косову и Метохији. **Косово би ослобођено, али српски војници не оскрнавише ниједну богомољу, не порушише ни један споменик, не преораше ни једно гробље, не запалише ни једну кућу, не разорише ниједно огњиште,**

не удвелише ниједну мајку, не силоваше ничију сестру... Они само завојевача са прадедовског огњишта протераше...

Памти ово, Србине, и усправи се!

Ко се данас велича слободама и слободарима, а узмиче пред неслободама и тиранима не чује онај разветни шапат будућности да ће се данашњи грехови сутра спирати покајничким сузама. Поносити се својим прецима, а не бити их достојан чин је вредан само презрења!

Не каже се узалуд: СВЕТА СЛОБОДА! И Косово на сабљи изгубљено. И Косово на сабљи враћено. Пре сто година!

И данас, ево, на стоту годишњицу извлачења Срба из турског јарма, они би да нам поново отму Косово и Метохију, да нас претворе у робље, да уз помоћ појединих светских моћника, који су умислили да су већи од Господа Бога, да на наше духовне светиње дозидају минарете, да униште тапије и сва друга сведочења да је та земља српска. И неки други би који измишљају своје порекло и свој језик да штрпну комад Србинове отаџбине и да створе неку своју покрајину, неку своју државицу, неки свој ћепенак... Помажу им у томе и неки са српским именом и презименом који са српством немају ништа заједничко – они се залажу да се отимачима поклони „парче“ Косова и Метохије. Мора им се увек изнова говорити: „Косово није ‘парче’, није ни равница, ни долина, ни брежуљак на Газиместану, нису ни житна поља крај Лаба и Ситнице, није ни костурница, ни јама непрегледна, нису ни богати рудници... Косово је душа Србинова, крв његова, рана незацељена, његова клетва и молитва, његово памћење и његова колевка у којој је свако дете са сваком капи млека из мајчиних груди примало и свету причест и завет: мржња за ропство и спремност умирања у борби за слободу.

Косово је небески врх одакле мотре бистре очи честитог кнеза Лазара који нас пита: ‘Чиме то тргујете, о моји Срби!’ “

Извесно је: неће бити спокоја на Косову и Метохији. Неће га бити за Србе, али неће га бити ни за Шиптаре. Срби знају да им је земља отета, Шиптари знају да су на отетој српској земљи. Знају да долази време у ком ће свако узети оно што је његово.

Из крила мајке Србије већ су полетели млади заветници Косова и Метохије и заклињу се готово на исти начин на који су се вековима заклињали Јевреји: „Ако те заборавим, Јерусалиме, нека ме заборави десница моја“. **Заклетва „косовских заветника“ се мало разликује „Ако те заборавим, Косово, нека ме Господ Бог заборави!“**

Том заклетвом и том поруком хране се и бране „Заветници Косова и Метохије“, којих има готово у свим градовима. За вођу имају студенткињу **Милицу Ђурђевић**, коју називају новом Косовком Девојком.

ИМАЈУ САМО ЈЕДНУ МАЈКУ

Француски новинари који су пре сто година пратили српску војску у бојевима за ослобођење из турског ропства били су веома изненађени када су сазнали да у тим борбама гину у бивају рањени и синови генерала и виших официра. Војник из Шумадије, који је помало натуцао француски језик, узме да им то овако објасни: „**Видите, господо, ми Срби имамо различите очеве, али имамо само једну мајку отаџбину. Е, за ту мајку гинемо сви без разлике!**“

У СЛАВУ ПЕСНИКА РАКИЋА

У оним таласима одушевљања који су захватили Србију пред бој са Турцима само је један песник био тужан – Милан Ракић. Војска га није хтела јер је имао неку физичку фалинку. Зар он да пропусти бојеве на Косову? Никада! Нашао је Војина Поповића – Војводу Вука и дословно рекао: „Ако ме не примиш у твој комитски одред, мени живот више не треба!“

Када је војска била на Газиместану, један млади официр говорио је стихове Милана Ракића: „**Силни оклопници, без мане и страха...**“ Официр из комитског одреда трчи према команданту и рапортира: „Господине пуковниче, песник Милан Ракић, чије стихове говори овај млади официр налази се у одреду.“ Пуковник заповеда: „Милан Ракић три корака напред!“ Милан Ракић од силног узбуђења не може ни да коракне. Зато се чује нова команда: „Одред три корака назад, осим војника Милана Ракића.“ Затим још једна команда: „Три пут ура за песника Милана Ракића!“ Док се орио Газиместан, Ракићу су текле сузе...

(Ово су, Србине, били твоји преци. А где си ти?)

Пише: АНТОНИЈЕ ЂУРИЋ

Извор – <http://srboslov.info>